

Vlaamse regering

Besluit van de Vlaamse regering tot regeling van de delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de hoofden van de departementen van de Vlaamse ministeries

Gelet op het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 10 juni 2003 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het verzoek aan de Raad van State om advies te geven binnen een termijn van dertig dagen;

Gelet op het advies van de Raad van State, gegeven op 21 augustus 2003, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Overwegende dat het bestuurlijk beleid steunt op het primaat van de politiek en een efficiënte, klantvriendelijke en slagvaardige werking van de administratie beoogt;

Overwegende dat de Vlaamse administratie wordt gevormd door Vlaamse ministeries, één per beleidsdomein, bestaande uit een departement en intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid, door intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid, en door extern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid;

Overwegende dat de taken van beleidsondersteuning en beleidsuitvoering respectievelijk worden toevertrouwd aan de departementen en de agentschappen, die laatste intern of extern verzelfstandigd;

Overwegende dat de taken van beleidsuitvoering die niet aan verzelfstandigde agentschappen worden toevertrouwd, vervuld worden door de departementen;

Overwegende dat een departement ressorteert onder het hiërarchisch gezag van de minister die bevoegd is voor het beleidsdomein waartoe het departement in kwestie behoort;

Overwegende dat voor een efficiënte, klantvriendelijke en slagvaardige vervulling van de taken, de delegatie van beslissingsbevoegdheden op operationeel vlak aan de hoofden van de departementen onontbeerlijk is;

Overwegende dat het primaat van de politiek impliceert dat de beleidsbepaling gebeurt door de politiek verantwoordelijken, en dat bijgevolg beslissingen van beleidsbepalende aard niet aan de administratie gedelegeerd kunnen worden;

Overwegende dat de gedelegeerde beslissingen steeds genomen moeten worden binnen de perken en met inachtnaam van de voorwaarden en modaliteiten zoals vastgelegd in de desbetreffende reglementering die door het beleidsbepalend niveau is uitgevaardigd;

Overwegende dat de delegatie van beslissingsbevoegdheden gepaard moet gaan met een adequate interne controle en het afleggen van verantwoording over het gebruik van de delegatie door de hoofden van de departementen;

Overwegende dat de delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de hoofden van de departementen het principe van de responsabilisering met verantwoordingsplicht van de administratie concretiseert en zodoende een verdere optimalisering van haar werking beoogt te bewerkstelligen;

Overwegende dat deze delegatie van beslissingsbevoegdheden de ministers in staat stelt zich vooral toe te spitsen op de beslissingen van beleidsbepalende aard en de aansturing en opvolging op hoofdlijnen van de departementen en de agentschappen;

Op voorstel van de minister-president van de Vlaamse regering en van de Vlaamse minister bevoegd voor de ambtenarenzaken;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

Hoofdstuk I. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit besluit is van toepassing op de departementen van de Vlaamse ministeries.

Art. 2. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder :

- 1° de minister : het lid van de Vlaamse regering dat bevoegd is voor het beleidsdomein waartoe het departement behoort en onder wiens hiërarchisch gezag het departement ressorteert;
- 2° het hoofd van het departement : het personeelslid dat belast is met de leiding van het departement.

Art. 3.§1. De bij dit besluit gedelegeerde beslissingsbevoegdheden worden uitgeoefend binnen de perken en met inachtnaam van de voorwaarden en modaliteiten die zijn vastgelegd in de bepalingen van relevante wetten, decreten, besluiten, omzendbrieven, dienstorders en andere vormen van reglementeringen, richtlijnen en beslissingen, alsook van het desbetreffende managementcontract.

§2. De bij dit besluit aan het hoofd van een departement gedelegeerde beslissingsbevoegdheden, kunnen enkel uitgeoefend worden inzake de aangelegenheden die tot de taken van het betrokken departement behoren.

Art. 4. Als in dit besluit de beslissingsbevoegdheid voor bepaalde aangelegenheden expliciet gedelegeerd wordt, strekt de delegatie zich ook uit tot :

- 1° de beslissingen die moeten worden genomen in het kader van de voorbereiding en de uitvoering van de bedoelde aangelegenheden;

2° de beslissingen van ondergeschikt belang of aanvullende aard die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de bevoegdheid of er inherent deel van uitmaken;

3° het afsluiten van overeenkomsten.

Art. 5. De bij dit besluit verleende delegaties hebben zowel betrekking op de apparaatskredieten als op de beleidskredieten.

Art. 6. Ingeval het gebruik van de bij dit besluit verleende delegaties gepaard gaat met het gunnen van een overheidsopdracht, gelden de bepalingen van artikel 13 en 14.

Art. 7. De in dit besluit vermelde bedragen zijn bedragen, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde.

Hoofdstuk II. Delegatie inzake de uitvoering van de begroting

Art. 8.§1. Het hoofd van het departement heeft delegatie om, in het kader van de uitvoering van de begroting en binnen de perken van de in de begroting vastgestelde kredieten, de beslissingen te nemen met betrekking tot het aangaan van verbintenissen en het nemen van de eraan verbonden vastleggingen, het goedkeuren van verplichtingen en de eruit voortvloeiende uitgaven en betalingen, het vaststellen van vorderingen en het verkrijgen van ontvangsten en inkomsten.

§2. Met betrekking tot de niet aan het hoofd van het departement gedelegeerde aangelegenheden, waarvoor de beslissing bij de Vlaamse regering, de minister of een ander orgaan berust, heeft de in artikel 8, §1, bedoelde delegatie aan het hoofd van het departement betrekking op de administratieve beslissingen en handelingen die, in het kader van de ontvangsten- en uitgavencyclus, noodzakelijk zijn voor de voorbereiding en de uitvoering van de beslissing van de Vlaamse regering, de minister of het ander orgaan.

§3. Het hoofd van het departement heeft delegatie voor het aanvaarden en weigeren van schenkingen en legaten.

Art. 9. De delegatie aan het hoofd van het departement, zoals voorzien in artikel 8, geldt onverminderd de bevoegdheden en opdrachten van de andere actoren in de ontvangsten- en uitgavencyclus, en onverminderd de verplichting tot het instellen van een functiescheiding bij de inrichting van de processen voor de financiële afhandeling van dossiers.

Hoofdstuk III. Delegatie inzake interne organisatie, personeelsmanagement en facilitair management

Art. 10. Het hoofd van het departement heeft delegatie om de beslissingen te nemen in verband met de organisatie van de werkzaamheden en het goed functioneren van het departement, met inbegrip van de indeling in subentiteiten, de vaststelling van het organogram, het procesmanagement en het communicatiemanagement.

Art. 11. Inzake personeelsmanagement heeft het hoofd van het departement delegatie om de beslissingen te nemen in verband met :

1° de indienstneming van personeelsleden;

2° de toewijzing van de functie en de salarisschaal aan de personeelsleden;

- 3° de toekenning van tijdelijke salarissupplementen, functioneringstoelagen en andere vormen van bijkomende beloning met een tijdelijk karakter;
- 4° de bevordering van personeelsleden;
- 5° het ontslag van personeelsleden.

Art. 12. Inzake facilitair management heeft het hoofd van het departement delegatie om de beslissingen te nemen in verband met de huisvesting, de uitrusting, de informatie- en communicatiesystemen, en de werking van het departement.

Hoofdstuk IV. Delegatie inzake overheidsopdrachten

Art. 13. Het hoofd van het departement heeft delegatie om overheidsopdrachten te gunnen tot een bedrag dat de bedragen van de onderstaande tabel niet overschrijdt :

Bedragen in EUR	Openbare aanbesteding/ algemene offerteaanvraag	Beperkte aanbesteding/ beperkte offerteaanvraag	Onderhandelings-procedure met voorafgaande bekendmaking	Onderhandelings-procedure zonder voorafgaande bekendmaking
Werken	13.000.000	2.000.000	1.500.000	1.000.000
Leveringen	8.000.000	1.200.000	900.000	600.000
Diensten	2.400.000	800.000	500.000	200.000

Art. 14. Het hoofd van het departement heeft delegatie om de beslissingen te nemen inzake de uitvoering van overheidsopdrachten. Voor beslissingen met een financiële weerslag geldt de delegatie enkel binnen het voorwerp van de opdracht en tot een gezamenlijke maximale financiële weerslag van 15% boven het initiële gunningsbedrag.

Hoofdstuk V. Delegatie inzake rechtsgedingen

Art. 15 §1. Het hoofd van het departement heeft delegatie om :

- 1° advocaten aan te stellen en het bedrag van de erelonen en de vergoedbare kosten van de advocaten goed te keuren en te betalen;
- 2° rechtsgedingen te voeren, als eiser, verweerder of tussenkomende partij, voor de hoven en rechtbanken, de administratieve rechtscolleges en het Rekenhof, met uitzondering van de rechtsgedingen voor het Arbitragehof; deze delegatie omvat :
  - a) het instellen van rechtsgedingen;
  - b) het verrichten van alle noodzakelijke proceshandelingen;
  - c) het instellen van rechtsmiddelen tegen vonnissen of arresten, of desgevallend het berusten erin;
- 3° dadingen, minnelijke schikkingen en schulderkenningen aan te gaan, voor zover de budgettaire weerslag ervan niet meer bedraagt dan 65.000 euro;
- 4° de uitgaven verbonden aan de uitvoering van vonnissen, arresten, dadingen, minnelijke schikkingen en schulderkenningen, goed te keuren en te betalen.

§2. De beslissing met betrekking tot de dagvaarding van een rekenplichtige voor het Rekenhof wordt genomen door de minister. Deze beslissing kan niet gedelegeerd worden.

Hoofdstuk VI. Mogelijkheid tot het instellen van beperkingen op de algemene delegatie

Art. 16. Met betrekking tot de in dit besluit bedoelde aangelegenheden kan, bij wijze van uitzondering, in beperkingen op de algemene delegatie aan het hoofd van het departement worden voorzien.

De beperkingen op de algemene delegatie aan het hoofd van het departement kunnen enkel betrekking hebben op bepaalde beslissingen of categorieën van beslissingen waarvoor het aangewezen is dat ze, gelet op hun omvang, draagwijdte en weerslag, genomen worden door de minister, de Vlaamse regering of een ander orgaan.

In voorkomend geval worden de bedoelde beperkingen, in functie van de betrokken beleidsmaterie, gespecificeerd door middel van bepalingen die terzake worden opgenomen in het besluit van de Vlaamse regering inzake de betrokken beleidsmaterie.

In deze bepalingen wordt gespecificeerd welke beslissingen of categorieën van beslissingen niet aan het hoofd van het departement zijn gedelegeerd, en wordt bepaald welke van de bedoelde beslissingen of categorieën van beslissingen worden genomen door de minister, de Vlaamse regering of een ander orgaan.

Hoofdstuk VII. Specifieke en aanvullende delegaties

Art. 17.§1. Aan het hoofd van het departement kunnen specifieke delegaties worden verleend om beslissingen te nemen betreffende bepaalde aangelegenheden, andere dan de in dit besluit vermelde aangelegenheden.

§2. Aan het hoofd van het departement kunnen, betreffende de in dit besluit vermelde aangelegenheden, aanvullende delegaties worden verleend.

Art. 18. De in artikel 17 bedoelde specifieke en aanvullende delegaties worden verleend door middel van, naar gelang van het geval :

- 1° het besluit van de Vlaamse regering inzake de betrokken beleidsmaterie;
- 2° een ministerieel besluit, voorzover het aangelegenheden betreft die door de regering aan de minister zijn gedelegeerd; het ministerieel besluit wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Hoofdstuk VIII. Mogelijkheid tot subdelegatie

Art. 19.§1. Met het oog op een efficiënte en resultaatgerichte interne organisatie kan het hoofd van het departement een deel van de gedelegeerde aangelegenheden verder subdelegeren aan personeelsleden van het departement die onder zijn hiërarchisch gezag staan, tot op het meest functionele niveau.

§2. Met betrekking tot de mogelijkheid om gedelegeerde aangelegenheden te subdelegeren kan in beperkingen worden voorzien, door middel van de in artikel 22, §2, 1° tot en met 3°, bedoelde besluiten en managementcontract.

Art. 20. De subdelegaties worden vastgelegd in een besluit van het hoofd van het departement. Het besluit wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Een afschrift van het besluit wordt aan de minister bezorgd.

Hoofdstuk IX.   Regeling bij vervanging

Art. 21. De bij dit besluit verleende delegaties worden tevens verleend aan het personeelslid dat met de waarneming van de functie van het hoofd van het departement belast is of het hoofd van het departement vervangt bij tijdelijke afwezigheid of verhindering. In geval van tijdelijke afwezigheid of verhindering plaatst het betrokken personeelslid, boven de vermelding van zijn graad en handtekening, de formule "voor het hoofd van het departement, afwezig".

Hoofdstuk X.   Gebruik van de delegaties en verantwoording

Art. 22.§1. Het hoofd van het departement, alsook de personeelsleden aan wie ingevolge artikel 19 beslissingsbevoegdheden werden gesubdelegeerd, nemen de nodige zorgvuldigheid in acht bij het gebruik van de verleende delegaties.

§2. Het gebruik van de verleende delegaties kan nader worden geregeld in , naar gelang van het geval :

- 1° het besluit van de Vlaamse regering inzake de betrokken beleidsmaterie;
- 2° een ministerieel besluit;
- 3° het managementcontract.

Art. 23. Het hoofd van het departement organiseert het systeem van interne controle op zodanige wijze dat de verleende delegaties op een doeltreffende en doelmatige wijze worden gebruikt en misbruiken worden vermeden.

Art. 24. Het hoofd van het departement is ten aanzien van de minister verantwoordelijk voor het gebruik van de verleende delegaties. Deze verantwoordelijkheid betreft eveneens de aangelegenheden waarvoor de beslissingsbevoegdheid door het hoofd van het departement werd gesubdelegeerd aan andere personeelsleden.

Art. 25. Over het gebruik van de verleende delegaties wordt periodiek verantwoording afgelegd door middel van een rapport dat door het hoofd van het departement aan de minister wordt voorgelegd. Het rapport bevat de nodige informatie over de beslissingen die met toepassing van de verleende delegaties in de betrokken periode werden genomen.

De in het rapport verstrekte informatie is exact, toereikend en ter zake dienend; ze is niet overmatig. Ze is op een degelijke wijze gestructureerd en wordt op een toegankelijke wijze voorgesteld.

Voor alle aangelegenheden wordt informatie op geaggregeerd niveau verstrekt. Daarnaast wordt, betreffende de aangelegenheden waarvoor dit relevant en aangewezen is, ook informatie op niveau van afzonderlijke en individuele onderwerpen en dossiers opgenomen.

De minister stelt, in overleg met het hoofd van het departement, vast met welke periodiciteit het rapport wordt voorgelegd.

De minister kan, na overleg met het hoofd van het departement, nadere instructies geven betreffende de concrete informatie die per gedelegeerde aangelegenheid in het rapport verstrekt moet worden en een verplicht te volgen schema voor de rapportering vaststellen.

Art. 26.§1. De minister kan, buiten de verplichte periodieke rapportering, op ieder ogenblik aan het hoofd van het departement verantwoording vragen betreffende het gebruik van de delegatie in een bepaalde aangelegenheid.

§2. De minister heeft het recht om, bij ministerieel besluit, de verleende delegaties tijdelijk, geheel of gedeeltelijk op te heffen.
In voorkomend geval worden de beslissingen betreffende de aangelegenheden waarvoor de delegatie tijdelijk werd opgeheven, genomen door de minister.

Hoofdstuk XI. Inwerkingtredings-, overgangs-, opheffings- en uitvoeringsbepalingen

Art. 27. De bepalingen in besluiten van de Vlaamse regering, ministeriële besluiten, omzendbrieven en andere vormen van reglementeringen, richtlijnen en beslissingen die niet in overeenstemming zijn met de bepalingen van dit besluit, worden uiterlijk 3 maanden na de datum van inwerkingtreding van dit besluit met de bepalingen van dit besluit in overeenstemming gebracht of opgeheven.

Tot zolang de bedoelde bepalingen niet in overeenstemming zijn gebracht met de bepalingen van dit besluit of niet zijn opgeheven, blijven de bepalingen van de desbetreffende besluiten van de Vlaamse regering, ministeriële besluiten, omzendbrieven en andere vormen van reglementeringen, richtlijnen en beslissingen van kracht.

Vanaf 3 maanden na de datum van inwerkingtreding van dit besluit worden de bedoelde bepalingen die niet in overeenstemming zijn met de bepalingen van dit besluit geacht stilzweigend te zijn opgeheven, met uitzondering van de beperkingen op de algemene delegatie aan het hoofd van het departement die worden ingesteld op basis van artikel 16 van dit besluit.

Art. 28. De leden van de Vlaamse regering zijn, ieder wat hem of haar betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Art. 29. De Vlaamse regering stelt de datum vast waarop dit besluit in werking treedt.

Brussel, 10 oktober 2003

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme,

Renaat LANDUYT

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

Marleen VANDERPOORTEN

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening,
Wetenschappen en Technologische Innovatie,

Dirk VAN MECHELEN

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur,
Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie,

Gilbert BOSSUYT

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking,

Ludo SANNEN

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen,

Adelheid BYTTEBIER

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government,

Patricia CEYSENS

De Vlaamse minister van Wonen, Media en Sport,

Marino KEULEN

TOELICHTING BIJ HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING TOT REGELING VAN DE DELEGATIE VAN BESLISSINGSBEVOEGDHEDEN AAN DE HOOFDEN VAN DE DEPARTEMENTEN VAN DE VLAAMSE MINISTERIES

- 1. ALGEMENE TOELICHTING**
2. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

1. ALGEMENE TOELICHTING

1.1. Situering

1.1.1. Met het project Beter Bestuurlijk Beleid wil de Vlaamse regering concreet gestalte geven aan een vernieuwd en modern bestuurlijk beleid, dat steunt op het primaat van de politiek en onder meer een efficiënte, klantvriendelijke en slagvaardige werking van de overheidsdiensten beoogt.

Eén van de kritische succesfactoren voor de realisatie van deze doelstelling is de responsabilisering met verantwoordingsplicht van de administratie. Die responsabilisering van de administratie is een bewuste beleidskeuze van de Vlaamse regering en is als dusdanig expliciet voorzien in het regeerakkoord van 13 juli 1999 (cf. deel I, hoofdstuk 1, "Een nieuw bestuurlijk beleid").

Aan de beoogde responsabilisering dient concreet gestalte te worden gegeven door het verlenen van beslissingsautonomie - in welbepaalde operationele aangelegenheden - aan de administratie.

1.1.2. In het nieuwe organisatiemodel voor de Vlaamse administratie is een categorisering van entiteiten ingebouwd. Die categorisering heeft ook gevolgen voor de wijze waarop hen beslissingsautonomie wordt verleend, zoals hierna uiteengezet.

Het nieuwe organisatiemodel voorziet, overeenkomstig het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003, dat de Vlaamse administratie zal gevormd worden door volgende categorieën van entiteiten : departementen, intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid, intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid, publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen en privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen. Per beleidsdomein wordt een Vlaams ministerie opgericht, dat bestaat uit het departement en de intern verzelfstandigde agentschappen (IVA's) zonder rechtspersoonlijkheid van het desbetreffende beleidsdomein; deze hebben geen eigen afzonderlijke rechtspersoonlijkheid, maar behoren tot de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap/Vlaams Gewest.

1.1.3. De departementen en de beide categorieën van IVA's (zowel de IVA's zonder rechtspersoonlijkheid als de IVA's met rechtspersoonlijkheid) ressorteren onder het hiërarchisch gezag van de minister die bevoegd is voor het betrokken beleidsdomein. Zij beschikken enkel over beslissingautonomie, wanneer en voor zover hen deze expliciet wordt verleend via een besluit tot delegatie van beslissingsbevoegdheden.

Tot de principes die aan de reorganisatie van de Vlaamse administratie ten gronde liggen, behoort het beginsel dat de werkingsmodaliteiten voor alle categorieën van entiteiten die deel uitmaken van het nieuwe organisatiemodel zoveel als mogelijk moeten worden gelijkgeschakeld.

Departementen, IVA's en EVA's moeten met de nodige en met vergelijkbare slagvaardigheid en soepelheid kunnen werken; de keuze voor deze of gene organisatievorm mag niet beïnvloed worden door verschillen in werkingsmodaliteiten.

De beslissingsautonomie waarover de EVA's inherent aan hun rechtsvorm beschikken, impliceert dat, om de beoogde vergelijkbaarheid inzake werkingsmodaliteiten ten aanzien van de departementen en de IVA's waar te maken, de verleende delegaties substantieel moeten zijn. Bovendien mogen er, ten aanzien van de departementen en IVA's onderling, evenmin sterk uiteenlopende regelingen inzake werkingsmodaliteiten gelden; hieruit vloeit voort dat de aan de hoofden van de departementen toegekende delegaties grotendeels gelijkwaardig moeten zijn als deze die worden verleend aan de hoofden van de IVA's.

1.1.5. Wat de IVA's betreft, wordt de delegatie van beslissingsbevoegdheden op algemene wijze geregeld in het "besluit van de Vlaamse regering tot regeling van de delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de hoofden van de intern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid".

1.1.6. Voorliggend besluit van de Vlaamse regering regelt de delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de hoofden van de departementen van de Vlaamse ministeries.

De uitgewerkte delegatieregeling is, omwille van de sub 1.1.1. en 1.1.4. aangehaalde argumentatie, in grote mate gelijkwaardig aan de delegatieregeling voor de hoofden van de IVA's. Hieruit volgt dat ook de algemene en artikelsgewijze toelichting bij het besluit in belangrijke mate gelijkaardig zijn.

1.1.7. Ondanks het sterke parallellisme tussen de delegatieregeling voor de hoofden van de IVA's enerzijds en van de departementen anderzijds, zijn er toch ook enkele essentiële verschilpunten. Deze worden hierna onder punt 1.2. toegelicht.

1.2. Verschilpunten tussen de regeling inzake de delegatie van beslissingsbevoegdheden voor de hoofden van de intern verzelfstandigde agentschappen (IVA's) en de regeling voor de hoofden van de departementen

1.2.1. De delegatieregeling voor de hoofden van de IVA's (zowel de IVA's zonder als met rechtspersoonlijkheid) vindt haar rechtsgrond in het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003, meer bepaald in artikel 7 en artikel 10, §4.

Artikel 7 van voornoemd kaderdecreet bepaalt het volgende :

"De intern verzelfstandigde agentschappen beschikken over operationele autonomie. Deze operationele autonomie en de wijze waarop de Vlaamse regering in dit kader ten aanzien van het hoofd van het agentschap van haar hiërarchisch gezag kan gebruikmaken, wordt op eenvormige wijze vastgesteld door de Vlaamse regering. Er wordt in ieder geval operationele autonomie gewaarborgd inzake :

- 1° het vaststellen en wijzigen van de organisatiestructuur van het agentschap;
- 2° de organisatie van de operationele processen met het oog op de realisatie van de afgesproken doelstellingen;
- 3° de uitvoering van het personeelsbeleid;
- 4° het aanwenden van de ter beschikking gestelde middelen voor :
  - a) de werking van het agentschap;
  - b) de uitvoering van de doelstellingen en taken van het agentschap;
  - c) het sluiten van contracten ter verwezenlijking van de opdrachten van het agentschap;

5° de interne controle binnen het intern verzelfstandigde agentschap.

De Vlaamse regering kan specifieke delegaties aan het hoofd van een intern verzelfstandigd agentschap verlenen."

Artikel 10, §4, van het kaderdecreet bepaalt dat (onder meer) artikel 7 ook toepasselijk is op de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid.

De delegatieregeling voor de hoofden van de departementen daarentegen vindt geen expliciete rechtsgrond in het kaderdecreet bestuurlijk beleid. Zij steunt op de algemene bevoegdheid die de

Vlaamse regering heeft om haar werking en die van haar diensten te regelen, met inbegrip van het verlenen van delegaties aan de leidend ambtenaren van de administratie. In dat verband kan verwezen worden naar het besluit van de Vlaamse regering tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de regering. In dat besluit wordt onder meer bepaald voor welke aangelegenheden de ministers delegatie van beslissingsbevoegdheid hebben (cf. de huidige artikelen 14 tot en met 19 van het vigerende besluit van de Vlaamse regering van 10 juni 2003 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering). Het besluit voorziet tevens dat de ministers de hun gedelegeerde beslissingsbevoegdheden verder kunnen delegeren aan personeelsleden van de administratie, en dat zij deze personeelsleden ook kunnen machtigen om beslissingsbevoegdheden verder te subdelegeren aan hiërarchisch ondergeschikten (cf. het huidige artikel 18 in het voormelde besluit van de Vlaamse regering).

Op basis daarvan zijn momenteel talrijke ministeriële besluiten van kracht, waarbij aan leidend ambtenaren van het huidige ministerie van de Vlaamse Gemeenschap delegatie van beslissingsbevoegdheden wordt verleend voor zeer uiteenlopende aangelegenheden. Door de leidend ambtenaren zijn verder ook talrijke subdelegaties verleend aan ondergeschikte personeelsleden.

Aangezien de Vlaamse regering beoogt de delegatie aan de hoofden van de departementen van alle Vlaamse ministeries - althans voor een belangrijk aantal aangelegenheden - op een veralgemeende wijze te regelen (en niet via een stelsel van potentieel inhoudelijk relatief sterk uiteenlopende ministeriële delegatiebesluiten, ieder minister wat zijn departement betreft), wordt het wel aangewezen geacht in het voormeld besluit tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering een bepaling op te nemen die ertoe strekt dat, onverminderd de mogelijkheid tot het verlenen van delegaties bij ministerieel besluit, de regering dit voor bepaalde aangelegenheden ook op algemene en eenvormige wijze kan doen. Dit zal te gelegener tijd gebeuren.

1.2.2. Het nieuwe organisatiemodel van de Vlaamse administratie voorziet een fundamenteel onderscheid in taakstelling tussen departementen en agentschappen (cf. artikel 4 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid). De departementen worden belast met de beleidsondersteunende taken (beleidsvoorbereiding; aansturing, opvolging en bijsturing van de beleidsuitvoering; beleidsevaluatie), terwijl de taken van beleidsuitvoering worden toevertrouwd aan de agentschappen.

Departementen worden enkel belast met beleidsuitvoerende taken, als (nog) niet voldaan is aan de voorwaarden om ze aan een verzelfstandigd agentschap toe te vertrouwen (onvoldoende massa van de uitvoeringstaken; onvoldoende meetbaarheid van de te leveren producten of diensten; geen reële mogelijkheid tot aansturing op grond van doelmatigheid, prestaties en kwaliteit; geen reële invulbare informatierelatie).

In de delegatieregeling voor de hoofden van de IVA's wordt delegatie van beslissingsbevoegdheid verleend voor alle IVA's met betrekking tot een aantal beleidsuitvoerende taken die relatief frequent voorkomen, met name :

- de verwerving, de bouw, het beheer, de exploitatie, het onderhoud en de vervreemding van onroerende goederen en infrastructuren;
- het verlenen van gereguleerde subsidies en andere vormen van financiële tussenkomsten met een gereguleerd karakter;
- de invordering en inning van belastingen, heffingen, retributies en niet-fiscale schuldvorderingen;
- het verlenen en intrekken van vergunningen;
- het verlenen en intrekken van erkenningen;
- toezichts-, controle- en inspectietaken.

Daarbij werd wel de mogelijkheid opengelaten om desgewenst, bij wijze van uitzondering, in beperkingen op de algemene delegatie voor deze categorieën van aangelegenheden te voorzien (bv. verlenen van gereguleerde subsidies boven een bepaald bedrag, verlenen van vergunningen van de hoogste categorie, ...), door middel van daartoe op te nemen bepalingen in, naar gelang van het geval :

- het besluit van de Vlaamse regering dat de betrokken beleidsmaterie regelt;
- het besluit van de Vlaamse regering tot oprichting/werking van het betrokken IVA.

Departementen worden, zoals reeds vermeld, in beginsel niet belast met beleidsuitvoerende taken. Indien dit toch het geval is, betreft het taken die (nog) niet voldoen aan de voorwaarden voor verzelfstandiging, en waarvan - vanuit die optiek - a priori evenmin kan gesteld worden dat de beslissingsbevoegdheid aangaande deze taken noodzakelijkerwijze moet worden gedelegeerd aan het hoofd van het departement.

Om die reden werd het niet aangewezen geacht voor de bedoelde categorieën van aangelegenheden een veralgemeende delegatie van beslissingsbevoegdheid aan de hoofden van de departementen te voorzien via voorliggend algemeen besluit.

Wel blijft de mogelijkheid verzekerd dat de ministers te allen tijde, ieder voor zijn/haar departement, bepaalde specifieke delegaties - betreffende de voormelde of andere categorieën van aangelegenheden - kunnen verlenen bij ministerieel besluit (cf. artikel 17 en 18 van het voorliggend besluit).

1.2.3. In de delegatieregeling voor de hoofden van de IVA's wordt in sommige bepalingen verwezen naar de beheersovereenkomst, gelet op het belang van dit instrument voor de aansturing van de IVA's door de minister.

De aansturing van (het hoofd van) het departement gebeurt niet via een beheersovereenkomst, maar kan desgevallend (onder meer) via een managementcontract gebeuren. In voorliggend besluit wordt dan ook, waar relevant, verwezen naar een managementcontract in plaats van naar een beheersovereenkomst.

1.3. Een adequate delegatieregeling van beslissingsbevoegdheden als noodzakelijke voorwaarde voor een efficiënte, klantvriendelijke en slagvaardige werking van de Vlaamse overheid

Een kritische succesfactor voor de efficiënte, klantvriendelijke en slagvaardige werking van de overheidsdiensten is de responsabilisering met verantwoordingsplicht van de administratie, waarbij de juiste beslissingen met de vereiste snelheid worden getroffen.

Dit vergt een aangepast beslissingsproces, waarbij beslist wordt op het meest aangewezen niveau.

Om die reden voorziet iedere Vlaamse regering bij haar aantreden - via het besluit tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de regering - in een regeling met betrekking tot de delegatie van beslissingsbevoegdheden. Zoals reeds vermeld wordt in dat besluit onder meer bepaald voor welke aangelegenheden de ministers delegatie van beslissingsbevoegdheid hebben, en dat de ministers de hun gedelegeerde beslissingsbevoegdheden verder kunnen delegeren aan personeelsleden van de administratie, met mogelijkheid tot verdere subdelegatie.

Op basis daarvan zijn momenteel talrijke ministeriële besluiten van kracht, waarbij aan leidend ambtenaren van het huidige ministerie van de Vlaamse Gemeenschap delegatie van beslissingsbevoegdheid wordt verleend voor zeer uiteenlopende aangelegenheden. Door de leidend ambtenaren zijn verder ook talrijke subdelegaties verleend aan ondergeschikte personeelsleden.

Zonder dergelijke delegatieregelingen zou de goede werking van de Vlaamse regering, de ministers, en de administratie ernstig bemoeilijkt worden. Bij ontstentenis van delegatie aan de ministers zouden immers alle beslissingen op

het niveau van de regering moeten worden genomen, met een overbelasting van de agenda als gevolg. Bij delegatie aan de ministers, maar ontstentenis van delegatie aan de administratie, zouden alle beslissingen op het niveau van de ministers moeten worden getroffen, wat zou leiden tot een onverantwoorde dossierstroom en werkdruk voor de ministers, alsmede tot een (te vermijden) hypotheek op de slagkracht van de Vlaamse overheid.

Een adequate delegatieregeling van beslissingsbevoegdheden is dus een noodzakelijke voorwaarde en van essentieel belang voor de realisatie van een modern overheidsmanagement en het welslagen van het project Beter Bestuurlijk Beleid.

Bij de uitwerking ervan dient erover gewaakt dat de principes die aan de basis liggen van het vernieuwd en modern bestuurlijk beleid, zijnde het primaat van de politiek enerzijds en de responsabilisering met verantwoordingsplicht van de administratie anderzijds, ten volle gerespecteerd worden.

1.4. De delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de hoofden van de administratie, ter concretisering van het principe van de responsabilisering met verantwoordingsplicht van de administratie

De realisatie van de doelstelling inzake de efficiënte, klantvriendelijke en slagvaardige werking van de administratie vereist een ruime delegatie, op operationeel vlak, aan de hoofden van zowel de departementen als de intern verzelfstandigde agentschappen.

Een dergelijke ruime delegatie biedt niet alleen het voordeel dat de beslissingsprocessen en dossierstromen erdoor versneld en vereenvoudigd worden. Zij geeft ook invulling aan het principe van de responsabilisering van (de hoofden van) de administratie. Het toekennen van ruime beslissingsbevoegdheden aan de administratie houdt immers een stimulering van de eigen verantwoordelijkheid van de personeelsleden in en moet hen er - meer dan in een stelsel met relatief beperkte delegaties - toe aanzetten via juiste en tijdige beslissingen de werking en performantie van de diensten nog verder te optimaliseren. De responsabilisering van de administratie is een bewuste beleidskeuze van de Vlaamse regering, en is - zoals reeds vermeld - expliciet voorzien in het regeerakkoord (cfr. deel I, hoofdstuk 1, "Een nieuw bestuurlijk beleid").

Die responsabilisering, via het toekennen van ruime beslissingsbevoegdheden, dient evenwel gepaard te gaan met de verplichting om op een verantwoorde wijze van de verleende delegaties gebruik te maken en over dat gebruik op regelmatige en systematische basis verslag (rapportering en informatie) en verantwoording af te leggen.

1.5. De uitwerking van een delegatieregeling met respect voor het primaat van de politiek

De toekenning van ruime delegatie aan de (hoofden van) de administratie moet gebeuren met volle respect voor het primaat van de politiek. Het primaat van de politiek houdt in dat de beleidsbepaling gebeurt door de politiek verantwoordelijken.

Dit heeft twee belangrijke gevolgen voor de uit te werken delegatieregeling, met name :

1) Beslissingen van beleidsbepalende aard kunnen in geen geval het voorwerp uitmaken van delegatie aan de administratie. Tot de beslissingen van beleidsbepalende aard behoren het maken van maatschappelijke keuzes, de keuze van de met het beleid beoogde effecten, het formuleren van beleidsdoelstellingen, de keuze van de in te zetten beleidsinstrumenten, en de regelgeving. Onder "regelgeving" worden hier niet alleen decreten en besluiten van de Vlaamse regering begrepen, maar ook ministeriële besluiten, omzendbrieven

en andere beslissingen, telkens voor zover deze een reglementerend karakter hebben.

2) De beslissingsbevoegdheden die ingevolge de verleende delegaties aan (de hoofden van) de administratie toegekend worden, kunnen door deze laatste enkel worden genomen binnen de perken en het kader dat door het beleidsbepalend niveau is vastgesteld. De beslissingen van (de hoofden van) de administratie dienen immers steeds te worden genomen binnen de perken van de beschikbare - door de politiek verantwoordelijken vast te stellen - begrotingskredieten en binnen het - eveneens door de politiek verantwoordelijken vastgestelde - kader van de voor de betrokken aangelegenheid geldende algemene regelgeving (bv. de wetgeving inzake overheidsopdrachten, het raamstatuut voor het personeel van de Vlaamse administratie, de reglementering inzake de begrotingscontrole, ...) en/of sectorspecifieke regelgeving (bv. reglementering inzake subsidiëring voor sector x, reglementering inzake vergunningen voor sector y, ...).

Het verlenen van ruime delegatie van beslissingsbevoegdheden op operationeel vlak aan de administratie, heeft als gevolg dat de ministers minder tijd en energie hoeven te besteden aan de "dagelijkse" operationele beslissingen en de daaraan verbonden dossierstroom. Dit biedt het voordeel dat zij zich daardoor beter kunnen toespitsen op (de krachtlijnen van) het beleid, de beslissingen van beleidsbepalende aard, de aansturing en opvolging (op hoofdlijnen) van de departementen en de agentschappen, en het afleggen van verantwoording aan het parlement.

In het nieuwe organisatiemodel zullen de managementcontracten, respectievelijk de beheersovereenkomsten een belangrijke plaats innemen, als instrument voor de aansturing en opvolging van respectievelijk (de hoofden van) de departementen en de agentschappen. Ook het managementcontract of de beheersovereenkomst fungeert mee als kader, vastgesteld door het beleidsbepalend niveau, waarmee het hoofd van een departement of een agentschap rekening moet houden bij het gebruik van de verleende delegaties.

1.6. De responsabilisering van de administratie versus de politieke verantwoordelijkheid van de regering en de ministers

De responsabilisering met verantwoordingsplicht van de administratie, via de delegatie van beslissingsbevoegdheden, impliceert niet dat de Vlaamse regering en de individuele ministers geen politieke verantwoordelijkheid meer dragen voor het optreden van hun diensten.

De politieke verantwoordelijkheid van de Vlaamse regering en haar leden tegenover het Vlaams Parlement houdt in dat de regering en de individuele ministers niet alleen over het beleid, maar ook over het optreden van hun diensten, aanspreekbaar zijn door het parlement, en daarover uitleg verschaffen en verantwoording afleggen.

De politieke verantwoordelijkheid van de regering en de ministers ten opzichte van het parlement is in beginsel immers totaal en ondeelbaar, en betreft daarom zowel het eigen handelen als dat van de administratie. De regering en de ministers zijn dus niet alleen politiek verantwoordelijk voor de beleidsbepaling, maar ook voor de activiteiten van de administratie op het vlak van de beleidsondersteuning en de beleidsuitvoering.

Wanneer de regering of een minister op politiek vlak ter verantwoording wordt geroepen voor beleidszaken of het (algemeen) functioneren van de administratie wordt dit als evident ervaren.

Er kunnen zich evenwel ook gevallen voordoen waarbij de regering of een minister op politiek vlak ter verantwoording wordt geroepen, naar aanleiding van individuele beslissingen die bij delegatie door de administratie werden genomen of handelingen die in dat kader door de administratie werden gesteld.

In dergelijke gevallen mag er redelijkerwijze van uitgegaan worden dat het parlement - bij een genuanceerde, rationeel doordachte en billijke beoordeling

van de politieke verantwoordelijkheid - voldoende oog zal hebben voor de interne verhouding en taakverdeling tussen de regering/de minister en de administratie.

Mede vanuit dat oogpunt is het van fundamenteel belang om de verhouding en taakverdeling tussen regering/minister en administratie zo duidelijk mogelijk af te bakenen. Dit dient te gebeuren door ze formeel vast te leggen in door de regering of de minister goedgekeurde (delegatie)besluiten, managementcontracten of beheersovereenkomsten, en bovendien in de nodige bekendmaking te voorzien, via publicatie in het Belgisch Staatsblad (wat de besluiten betreft) of via mededeling aan het parlement (wat de beheersovereenkomsten betreft).

1.7. De aangelegenheden waarvoor delegatie van beslissingsbevoegdheid aan de hoofden van de departementen wordt verleend

In het besluit worden de aangelegenheden waarvoor aan de hoofden van de departementen delegatie van beslissingsbevoegdheid wordt verleend, concreet aangegeven. Dit gebeurt op algemene wijze, omdat het besluit voor alle departementen moet gelden en dit onverminderd de gebeurlijke specifieke delegaties die desgewenst complementair aan deze algemene regeling per departement kunnen worden uitgevaardigd, via ministeriële delegatiebesluiten en besluiten van de Vlaamse regering betreffende specifieke beleidsmateries.

Tot de principes die aan het project Beter Bestuurlijk Beleid en de reorganisatie van de Vlaamse administratie ten gronde liggen, behoort - zoals reeds vermeld - het beginsel dat de werkingsmodaliteiten voor alle categorieën van entiteiten die deel uitmaken van het nieuwe organisatiemodel zoveel als mogelijk moeten worden gelijkgeschakeld. De departementen moeten met de nodige en met vergelijkbare slagvaardigheid en soepelheid kunnen werken als de IVA's en EVA's.

De EVA's beschikken in beginsel over een volledige beslissingsautonomie (cf. punt 1.1.4.).

Aan de IVA's (zowel deze zonder als met rechtspersoonlijkheid) wordt operationele autonomie toegekend via het reeds vermelde besluit van de Vlaamse regering tot regeling van de delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de hoofden van de intern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid.

Het is dan ook duidelijk dat, om de beoogde vergelijkbaarheid inzake werkingsmodaliteiten met de IVA's en EVA's effectief waar te maken, de delegaties die aan de hoofden van de departementen worden verleend, substantieel moeten zijn.

De delegaties blijven niettemin, zoals reeds vermeld, om principiële redenen beperkt tot beslissingen op operationeel vlak. Hieronder worden in voorliggend besluit beslissingen begrepen (uiteraard steeds beperkt tot de bevoegdheden van het departement) met betrekking tot:

- de interne organisatie (m.i.v. het procesmanagement en het communicatiemanagement);
- het personeelsmanagement;
- het facilitair management (m.i.v. het ICT-management);
- de uitvoering van de begroting;
- de gunning en uitvoering van overheidsopdrachten;
- het voeren van rechtsgedingen.

Uit de voormelde aangelegenheden mag duidelijk blijken dat de verleende delegaties in hoofdzaak betrekking hebben op de organisatie, het management en de werking van het departement (in al zijn facetten), teneinde het departement in staat te stellen de taken op het vlak van de beleidsondersteuning en (gebeurlijk) beleidsuitvoering op optimale wijze te vervullen.

Wat betreft de gunning en uitvoering van overheidsopdrachten, alsook het aangaan van dadingen, minnelijke schikkingen en schulderkenningen, is een beperking van de delegatie ingebouwd door maximumbedragen te voorzien. Indien deze bedragen

overschreden worden, komt de beslissing toe aan de minister of de Vlaamse regering, afhankelijk van de delegaties die binnen de regering ten aanzien van de ministers gelden.

Het besluit bevat ook een basis om, zo nodig, eventueel beperkingen te voorzien op de algemene delegatie aan het hoofd van het departement inzake de voormelde aangelegenheden. Er dient uitdrukkelijk beklemtoond dat het de bedoeling is dat van deze mogelijkheid, gelet op het door de Vlaamse regering gehuldigde principe om zich niet in te laten met de ambtelijk-technische aspecten van de werking van de administratie, enkel bij uitzondering gebruikt wordt gemaakt. De beperkingen kunnen bovendien enkel betrekking hebben op bepaalde (categorieën van) beslissingen waarvoor het aangewezen is dat ze, gelet op hun omvang, draagwijdte en weerslag, genomen worden door de minister, de Vlaamse regering of een ander orgaan. De gebeurlijke beperkingen moeten worden gespecificeerd in het besluit van de Vlaamse regering dat de betrokken beleidsmaterie regelt.

Uiteraard kunnen aan het hoofd van een departement, naast de delegaties voor de vermelde aangelegenheden, nog specifieke delegaties worden verleend voor andere aangelegenheden. Dit betreft dan inzonderheid aangelegenheden die ingevolge hun aard niet in voorliggend algemeen besluit zijn opgenomen. Als voorbeeld kunnen beslissingen betreffende taken van beleidsuitvoering vermeld worden; deze worden immers in beginsel aan de agentschappen toevertrouwd, en slechts bij uitzondering aan de departementen, met name wanneer (nog) niet voldaan is aan de voorwaarden om ze te verzelfstandigen. Voorliggend besluit voorziet uitdrukkelijk de mogelijkheid om dergelijke specifieke delegaties betreffende andere aangelegenheden te verlenen (via een ministerieel besluit of een besluit van de Vlaamse regering betreffende de betrokken beleidsmaterie).

1.8. De onderlinge verhouding van bepalingen met betrekking tot de delegatie van beslissingsbevoegdheden in voorliggend besluit, besluiten inzake bepaalde beleidsmateries, ministeriële delegatiebesluiten en managementcontracten

1.8.1. Voorliggend besluit van de Vlaamse regering vormt de algemene basisregeling inzake het verlenen van delegaties aan de hoofden van de departementen.

Er is bewust geopteerd voor een uniforme regeling bij besluit van de Vlaamse regering, en niet voor de organisatie van de delegatie via een stelsel van afzonderlijke ministeriële delegatiebesluiten.

Dit is gebeurd in het belang van de transparantie, en om aan te geven dat in deze delegatieregeling de weloverwogen beleidskeuze van de Vlaamse regering tot uiting komt om op algemene wijze de operationele beslissingen toe te vertrouwen aan de administratie, in casu de hoofden van de departementen.

Een alternatieve aanpak waarbij de verschillende ministers - elk voor hun beleidsdomein en het departement dat onder hun bevoegdheid ressorteert - via afzonderlijke ministeriële besluiten eigen regelingen uitvaardigen, wordt niet aangewezen geacht. Dit zou immers kunnen leiden tot zeer disparate regelingen, met grote verschillen tussen de beleidsdomeinen en de departementen onderling, wat de transparantie van de beslissingsprocessen - zowel voor de intern als extern betrokkenen - niet ten goede zou komen.

Naast het voorliggende algemene basisbesluit van de Vlaamse regering kunnen ook nog andere categorieën van besluiten bepalingen met betrekking tot het verlenen van delegaties bevatten zoals hiernavermeld :

- besluiten van de Vlaamse regering die regelingen bevatten met betrekking tot bepaalde beleidsmateries (bv. Vlaams personeelsstatuut, uitvoeringsbesluiten comptabiliteitsdecreet, subsidie-/vergunningsreglementering in een bepaalde sector, enz.) kunnen delegaties bevatten, voor zover daarin wordt vastgesteld wie voor een bepaalde aangelegenheid aangaande de betrokken beleidsmaterie bevoegd is om te beslissen;
- via voorliggend besluit wordt in de mogelijkheid voorzien dat een minister desgewenst, bij (in het Belgisch Staatsblad te publiceren) ministerieel

besluit, kan voorzien in bijkomende delegaties. Het wordt aangewezen geacht ook deze mogelijkheid te voorzien, aangezien anders enkel nog delegaties zouden kunnen worden verleend bij besluit van de Vlaamse regering, en de minister terzake over geen enkele autonomie meer zou beschikken.

1.8.2. Wat de onderlinge verhouding tussen de delegatiebepalingen in voormelde categorieën van besluiten betreft, kan het volgende gesteld worden.

Voorliggend besluit geeft uitvoering aan een beleidskeuze die inhoudt dat de beslissingsbevoegdheid waarover de hoofden van de departementen beschikken op eenvormige wijze door de Vlaamse regering wordt vastgesteld.

De via voorliggend besluit verleende delegaties zijn dan ook algemeen geldig.

Via de sub 1.8.1. (in fine) vermelde andere categorieën van besluiten kunnen :

- bijkomende delegaties worden verleend (betreffende andere aangelegenheden dan de in voorliggend besluit vermelde, of die verder reiken dan de in voorliggend besluit vermelde);
- voorwaarden en modaliteiten worden vastgesteld met betrekking tot het gebruik van en de rapportering over de verleende delegaties, bv. inzake :
  - 1) de wijze van prioriteitenstelling wanneer de budgettaire middelen ontoereikend zijn om aan de aanvragen of behoeften te voldoen;
  - 2) het voorafgaandelijk informeren van de minister door het hoofd van het departement aangaande voorgenomen beslissingen die een zulkdanige draagwijdte hebben, dat het waarschijnlijk is dat de minister er op politiek vlak ter verantwoording voor zal worden geroepen (zie terzake ook de toelichting bij artikel 22, §2);
  - 3) de wijze waarop de motiveringsplicht wordt vervuld;
  - 4) de inhoud, vorm en frequentie van de rapportering door het hoofd van het departement;
- bij uitzondering, beperkingen worden voorzien op de algemene delegatie aan het hoofd van het departement (alleen bij besluit van de Vlaamse regering, dus niet bij ministerieel besluit).

1.8.3. Via het instrument van het managementcontract kunnen geen delegaties worden verleend; via het managementcontract kan evenmin afbreuk worden gedaan aan delegaties die via de hiervoor vermelde besluiten zijn verleend.

Via het managementcontract kunnen desgewenst wel voorwaarden en modaliteiten worden vastgesteld met betrekking tot het gebruik van en de rapportering over de verleende delegaties.

De mogelijkheid bestaat evenwel ook om deze voorwaarden en modaliteiten vast te stellen in de sub 1.8.1. (in fine) vermelde categorieën van besluiten.

1.9. De vereiste concordantie van bepalingen in algemene of sectorspecifieke regelingen met het voorliggend besluit

Bij voorliggend besluit wordt delegatie van beslissingsbevoegdheden verleend aan de hoofden van de departementen voor uiteenlopende aangelegenheden.

Er dient rekening mee gehouden dat algemene of sectorspecifieke regelingen bepalingen kunnen bevatten die niet in overeenstemming zijn met de bepalingen van voorliggend besluit (bv. bepalingen die voorzien dat de beslissing inzake een aangelegenheid wordt genomen door de bevoegde minister).

Omwille van de rechtszekerheid en de transparantie dienen de betrokken bepalingen (zowel in besluiten van de Vlaamse regering, ministeriële besluiten, omzendbrieven als andere vormen van reglementeringen, richtlijnen en beslissingen) in overeenstemming te worden gebracht met de bepalingen van voorliggend besluit of te worden opgeheven.

In de slotbepalingen van het voorliggend besluit (artikelen 27 tot 29) wordt hieraan de nodige aandacht besteed. Zij voorzien dat andersluidende bepalingen

uiterlijk 3 maanden na de datum van inwerkingtreding van voorliggend besluit in overeenstemming worden gebracht of opgeheven worden.

Tot zolang de bepalingen van een relevante algemene of sectorspecifieke regeling niet in overeenstemming zijn gebracht met die van het voorliggende besluit, gelden de bepalingen van de betrokken algemene of sectorspecifieke regeling.

Na de overgangstermijn van 3 maanden echter geldt het principe dat de bedoelde bepalingen die dan nog niet in overeenstemming zijn met de bepalingen van voorliggend besluit, geacht worden stilzwijgend te zijn opgeheven (met uitzondering uiteraard van de beperkingen op de algemene delegatie aan het hoofd van het departement die worden ingesteld op basis van het besluit - cf. artikel 16).

1.10. Vereiste aanpassing van het besluit van de Vlaamse regering van 10 juni 2003 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering

De delegaties die door de Vlaamse regering via voorliggend besluit aan de hoofden van de departementen worden verleend, dienen uiteraard ook te gelden voor de ministers onder wiens hiërarchisch gezag (de hoofden van) de departementen ressorteren.

Dienaangaande zal de delegatieregeling aan de ministers die vervat is in het besluit van de Vlaamse regering van 10 juni 2003 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering te gelegener tijd worden aangepast, in volgende zin :

- de rubricering/formulering van de aan de ministers verleende delegaties kan beter worden afgestemd op de rubricering/formulering van de delegaties zoals opgenomen in voorliggend besluit;
- de reikwijdte van de aan de ministers verleende delegaties dient minstens gelijk te zijn aan de reikwijdte van de delegaties zoals opgenomen in voorliggend besluit; deze reikwijdte kan uiteraard ook ruimer zijn.

De aan te passen delegatieregeling in het bevoegdheidsbesluit van de Vlaamse regering zal uiteraard nog andere aangelegenheden aan de ministers delegeren dan diegene die in voorliggend besluit zijn opgenomen. Dit betreft dan bv. beslissingen van beleidsbepalende aard of andere types van beslissingen die niet aan de administratie worden gedelegeerd.

Tenslotte dient ook - zoals reeds vermeld sub 1.2.1. - in bedoeld besluit een passende bepaling te worden opgenomen die ertoe strekt dat de Vlaamse regering de delegatie aan de leidend ambtenaren van de departementen van de Vlaamse ministeries voor sommige aangelegenheden op algemene en eenvormige wijze kan regelen.

1.11. Advies van de Raad van State

De Vlaamse regering hechtte op 18 juli 2003 haar principiële goedkeuring aan een voorontwerp van voorliggend besluit, en gelastte de Vlaamse minister bevoegd voor de ambtenarenzaken, het advies van de Raad van State in te winnen met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Het advies van de Raad van State werd gegeven op 21 augustus 2003. Daarin wordt gesteld dat, met toepassing van artikel 84, §3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, de Raad zich in hoofdzaak beperkt heeft tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan. Wat voornoemde aspecten betreft, formuleerde de Raad in het advies geen bemerkingen.

Voor het overige maakte de Raad enkel een bemerking in verband met de in het ontwerp voorziene delegatie aan het hoofd van het departement om beslissingen te

nemen in verband met "de indienstneming van personeelsleden, zowel statutaire personeelsleden als contractuele personeelsleden, alsook interim-werknemers". Terzake verwees de Raad naar het koninklijk besluit van 22 december 2000 "tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook van de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen" (APKB), dat enkel voorziet in statutaire tewerkstelling en voorts in specifieke gevallen van contractuele tewerkstelling. De Raad stelde daarop aansluitend niet in te zien hoe er beslissingen moeten genomen worden inzake interim-werknemers. Het besluit werd aangepast ingevolge deze bemerking van de Raad van State (cf. artikel 11, 1°).

2. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

ALGEMENE BEPALINGEN (artikelen 1 tot en met 7)

Artikelen 1 en 2

Deze artikelen omschrijven respectievelijk op welke entiteiten het besluit van toepassing is (de departementen van de Vlaamse ministeries) en wat verstaan wordt onder de begrippen "minister" en "hoofd (van een departement)", bij gebruik van deze begrippen in het besluit.

Ofschoon de "diensten van de minister-president" niet formeel als "ministerie" worden aangeduid, is het vanzelfsprekend dat ook (het hoofd van) het departement van de "diensten van de minister-president" onder het toepassingsgebied van het besluit valt.

Artikel 3

- Artikel 3, §1, bepaalt dat de gedelegeerde beslissingsbevoegdheden door het hoofd van het departement steeds moet worden uitgeoefend binnen het reglementair kader dat is uitgevaardigd voor de aangelegenheid die het voorwerp uitmaakt van de beslissing.

Dit reglementair kader zal in vele gevallen de vorm hebben van een decreet of een besluit van de Vlaamse regering. Het kan evenwel ook andere vormen aannemen, zoals die van een ministerieel besluit, een omzendbrief, een beslissing van de Vlaamse regering, e.a.

Artikel 3, §1, vormt een cruciaal onderdeel van het besluit omdat het een essentiële en fundamentele beperking voorziet met betrekking tot het gebruik van de delegaties. Het garandeert dat de beslissingen worden genomen met inachtnaam van de reglementering die door het beleidsbepalend niveau (d.i. door de politiek verantwoordelijken) is vastgesteld, en waarborgt aldus het respect voor het primaat van de politiek.

Overigens dient de aandacht erop gevestigd dat geen enkele bepaling in het besluit voorziet in enige delegatie aan het hoofd van het departement op reglementerend vlak; dit toont bijkomend aan dat in de voorgestelde regeling het beginsel van het primaat van de politiek in al zijn aspecten wordt gerespecteerd.

De bedoelde reglementaire bepalingen kunnen een relatief algemeen karakter hebben, zoals bv. de wetgeving op de overheidsopdrachten, het raamstatuut voor het personeel van de Vlaamse administratie, de reglementering inzake de begrotingscontrole, de voorschriften inzake boekhouding, e.a.

Zij kunnen ook een sectorspecifiek karakter hebben, zoals bv. de regelgeving inzake vergunningen in een bepaalde sector, inzake subsidies in een bepaalde sector, e.a.

Het hoofd van het departement zal bovendien bij de uitoefening van de gedelegeerde beslissingsbevoegdheden ook rekening moeten houden met het managementcontract dat met de Vlaamse regering (of bij delegatie met de bevoegde Vlaamse minister) wordt afgesloten.

In het managementcontract kunnen desgewenst voorwaarden en modaliteiten worden vastgesteld met betrekking tot het gebruik van en de rapportering over verleende delegaties (bv. inzake de wijze van prioriteitenstelling wanneer de budgettaire middelen ontoereikend zijn om aan de aanvragen of behoeften te voldoen; inzake het voorafgaandelijk informeren van de minister door het hoofd van het departement aangaande voorgenomen beslissingen die een zulkdanige draagwijdte hebben, dat het waarschijnlijk is dat de minister er op politiek vlak ter verantwoording voor zal worden geroepen; inzake de inhoud, vorm en frequentie van rapportering; inzake de wijze waarop de motiveringsplicht wordt vervuld, e.a.).

Deze kunnen desgewenst evenwel ook worden vastgesteld via het in artikel 18 bedoelde ministerieel delegatiebesluit of een besluit van de Vlaamse regering betreffende de betrokken beleidsmaterie (zie in dit verband punt 1.8. van de algemene toelichting).

- Artikel 3, §2, bepaalt dat de gedelegeerde beslissingsbevoegdheden enkel kunnen uitgeoefend worden binnen de taakstelling van het betrokken departement.

Artikel 4

De aangelegenheden waarvoor delegatie van beslissingsbevoegdheid aan het hoofd van het departement wordt verleend, zijn opgenomen in de artikelen 8 tot en met 15 van het besluit. Ze zijn telkenmale op concrete doch synthetische wijze omschreven.

Het is niet aangewezen en het zou tevens onmogelijk zijn, om voor de gedelegeerde aangelegenheden, zoals deze expliciet in het besluit zijn geformuleerd, een exhaustieve en limitatieve opsomming trachten te geven van alle mogelijke "secundaire" beslissingen die door het hoofd van het departement of andere personeelsleden moeten worden getroffen in het kader van de voorbereiding en de uitvoering van de bedoelde aangelegenheden, en van alle mogelijke beslissingen van ondergeschikt belang of aanvullende aard die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de bevoegdheid of er inherent deel van uitmaken.

Om die reden zijn de bepalingen zoals opgenomen in artikel 4 ingevoegd, om in algemeenheid voor alle relevante niet-expliciet opgesomde "secundaire" beslissingen i.v.m. de gedelegeerde aangelegenheden delegatie te verlenen.

Welk soort beslissingen hiermee bedoeld worden, wordt hierna geïllustreerd aan de hand van enkele voorbeelden :

- m.b.t. de delegatie inzake overheidsopdrachten : de keuze van de wijze van gunning van een overheidsopdracht, de selectie van de gegadigden aan wie gevraagd wordt een offerte in te dienen bij beperkte procedures, ...;
- m.b.t. de delegatie inzake personeelsmanagement : het toestaan van verlof voor deeltijdse prestaties, het toestaan van loopbaanonderbreking, ...

Artikel 4 bepaalt in algemeenheid ook dat delegatie wordt verleend voor het afsluiten van overeenkomsten.

Artikel 5

Dit artikel stelt expliciet dat de verleende delegaties zowel betrekking hebben op de "apparaatskredieten" als op de "beleidskredieten".

In het decreet houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof ("comptabiliteitsdecreet")⁽¹⁾ wordt in artikel 10, §2, terzake een onderscheid gemaakt door een opdeling van de begroting van een entiteit in verschillende "functionele afdelingen", met name omschreven als enerzijds "ontvangsten en uitgaven voor het personeel" en "ontvangsten en uitgaven voor de eigen werking", en anderzijds "ontvangsten en uitgaven voor de uitvoering van het beleid" (waarbij voor deze laatste "per beleidsveld een afzonderlijke functionele afdeling wordt ingeschreven").

Artikel 6

Dit artikel stelt dat, wanneer het gebruik van een delegatie gepaard gaat met het gunnen van een overheidsopdracht, de betrokken bepalingen van de artikelen 13 en 14 gelden.

Artikel 7

Dit artikel bepaalt dat alle in het besluit vermelde bedragen exclusief de belasting over de toegevoegde waarde zijn.

GEDELEGEERDE AANGELEGENHEDEN (artikelen 8 tot en met 15)

Artikelen 8 en 9

Deze artikelen verlenen delegatie inzake de uitvoering van de begroting.

Ingevolge artikel 8, §1, heeft het hoofd van het departement delegatie om alle beslissingen te treffen met betrekking tot het aangaan van verbintenissen en het nemen van de eraan verbonden vastleggingen, het goedkeuren van verplichtingen en de eruit voortvloeiende uitgaven en betalingen, het vaststellen van vorderingen en het verkrijgen van ontvangsten en inkomsten.

Deze delegatie kan uiteraard enkel worden uitgeoefend binnen de perken van de in de begroting voorziene kredieten, zoals die door het beleidsbepalend niveau (in casu zowel de regering als het parlement) zijn goedgekeurd.

Inzake niet gedelegeerde aangelegenheden (waarvoor de beslissing bij de Vlaamse regering, de minister of - in voorkomend geval - bij een ander orgaan berust) bepaalt artikel 8, §2 dat de delegatie aan het hoofd van het departement inzake de uitvoering van de begroting enkel betrekking heeft op de voorbereidende en uitvoerende administratieve beslissingen en handelingen die, in het kader van de ontvangsten- en uitgavencyclus, noodzakelijk zijn (vb. vastlegging, ...).

Artikel 8, §3, verleent aan het hoofd van het departement delegatie voor het aanvaarden van schenkingen en legaten. Uiteraard dient daaraan voorafgaand een zorgvuldig onderzoek te worden ingesteld naar de gebeurlijke voorwaarden waaronder de schenking of de legatering gebeurt. Mede op basis daarvan kan het hoofd van het departement desgevallend ook beslissen de schenking of het legaat te weigeren.

Ingevolge het bepaalde in artikel 3 van het besluit zal het hoofd van het departement bij het gebruik van de delegatie vanzelfsprekend ook de relevante voorschriften op het vlak van begroting en boekhouding in acht moeten nemen (cf. o.m. het voormelde "comptabiliteitsdecreet" en zijn toekomstige uitvoeringsbesluiten) en zullen gebeurlijk - indien de toekomstige regelgeving aldus voorziet - ook nog andere actoren (cf. Inspectie van Financiën/"budgetcontrolling", Rekenhof, ...) in het proces tussenkomen, overeenkomstig de rol die de regelgeving hen toebedeelt.

(1) Wanneer in deze nota verwezen wordt naar het "comptabiliteitsdecreet", wordt daarmee het voorontwerp bedoeld zoals principieel goedgekeurd (onder voorbehoud van technisch nazicht) door de Vlaamse regering op 9 mei 2003.

In afwachting van de goedkeuring en inwerkingtreding van het comptabiliteitsdecreet, gelden uiteraard de voorschriften die vervat zijn in de thans vigerende wetgeving en uitvoeringsbesluiten terzake.

Via artikel 9 wordt er dan ook expliciet op gewezen dat, niettegenstaande de delegatie die inzake de uitvoering van de begroting wordt toegekend aan het hoofd van een departement, de bevoegdheden en de opdrachten van de andere actoren in de ontvangsten- en uitgavencyclus onverminderd blijven gelden. In dat verband dient hier ook verwezen naar de centrale en coördinerende rol en taakstelling terzake van de entiteiten behorende tot het beleidsdomein Financiën en Begroting, bv. op het vlak van de centrale inning van ontvangsten. Niettemin blijft een delegatie aan het hoofd van een departement relevant, bv. voor het verkrijgen en innen van ontvangsten en inkomsten die niet via een centrale entiteit gebeurt.

Tevens wordt via artikel 9, in fine, expliciet gewezen op de verplichting tot instelling - overeenkomstig artikel 36 van het "comptabiliteitsdecreet" - van een functiescheiding, in het kader van de interne controle bij de financiële afhandeling van dossiers, tussen de inhoudelijke afhandeling, de boekhoudkundige verwerking en de thesauriële afhandeling. Bij het gebruik van de delegatie en de organisatie van de processen moet het hoofd van het departement deze verplichting tot functiescheiding in acht nemen.

De betrokken bepaling van artikel 9, zoals vermeld expliciet opgenomen in het comptabiliteitsdecreet, geldt ook in de gebeurlijke (overgangs)periode gedurende dewelke het comptabiliteitsdecreet nog niet in werking zou getreden zijn. Ze vormt immers een belangrijk element in het kader van een adequate interne controle.

Artikelen 10 tot en met 12

De artikelen 10 tot en met 12 geven aan het hoofd van het departement delegatie voor het beheer en het management van het departement als "apparaat".

Artikel 10 voorziet in delegatie voor de organisatie van de werkzaamheden en het goed functioneren van het departement. Daartoe worden ook de indeling in subentiteiten, de vaststelling van het organogram, het procesmanagement en het communicatiemanagement gerekend.

Ingevolge het bepaalde in artikel 3 van het besluit zal het hoofd van het departement daarbij wel gebeurlijke relevante reglementering, voorschriften en beslissingen in acht moeten nemen die vanuit het beleidsbepalend niveau zijn uitgevaardigd. Indien bv. de regelgeving en/of organisatiebrede richtlijnen bepaalde procedures opleggen zullen deze moeten gerespecteerd worden bij het uittekenen van de processen.

Artikel 11 voorziet in de delegatie voor het nemen van de beslissingen inzake personeelsmanagement. Terzake zullen uiteraard vooral het raamstatuut voor het personeel van de Vlaamse administratie en de arbeidswetgeving als reglementair kader fungeren.

Artikel 12 voorziet in delegaties inzake facilitair management (huisvesting, uitrusting en werking van de entiteit), met inbegrip van het ICT-management (informatie - en communicatiesystemen).

Ook hier kunnen, ingevolge reglementaire bepalingen, richtlijnen en/of beslissingen van het beleidsbepalend niveau, beperkingen gelden voor de delegatiehouder. Indien de Vlaamse regering bv. zou beslissen dat de huisvesting van de verschillende entiteiten behoort tot de centrale dienstverlening die wordt verzekerd door een gespecialiseerde entiteit binnen de Vlaamse administratie (en waarop de andere entiteiten verplicht een beroep moeten doen), zal de delegatie inzake huisvesting relatief beperkt zijn, namelijk beperkt tot die aspecten die geen deel uitmaken van de centrale dienstverlening. Een gelijkaardige redenering geldt voor de delegatie inzake het ICT-management; de

reikwijdte daarvan zal afhankelijk zijn van de bevoegdheden van een gebeurlijke centrale entiteit voor ICT, de voorschriften en modaliteiten die voortvloeien uit gebeurlijke ICT-outsourcing, e.d.

Artikelen 13 en 14

Artikelen 13 en 14 geven delegatie aan het hoofd van het departement inzake de gunning en de uitvoering van overheidsopdrachten. Bij het gebruik van deze delegaties zal, andermaal met verwijzing naar artikel 3, vooral de betrokken wetgeving met haar uitvoeringsbesluiten als reglementair kader in acht moeten worden genomen.

Inzake de gunning van overheidsopdrachten is een beperking voorzien, in die zin dat de delegatie niet geldt indien het bedrag van de opdracht het in de tabel van artikel 13 vermelde maximumbedrag overschrijdt.

De in de tabel opgenomen bedragen werden als volgt berekend : 80% van de bedragen waarvoor de ministers momenteel delegatie hebben (cf. het reeds vermelde besluit van de Vlaamse regering van 10 juni 2003 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering, artikel 17, §1, 1°).

Ook inzake de uitvoering van overheidsopdrachten is een beperking opgenomen : voor beslissingen met een financiële weerslag geldt de delegatie voor zover de gezamenlijke meeruitgaven die eruit voortvloeien 15% van het initiële gunningsbedrag van de opdracht niet overschrijden.

Artikel 15

Artikel 15 regelt de delegatie inzake rechtsgedingen. Deze heeft betrekking op :

- de aanstelling van advocaten en de goedkeuring van hun erelonen en kostenvergoedingen;
- het voeren van rechtsgedingen, als eiser, verweerder of tussenkomende partij, voor de hoven en rechtbanken, de administratieve rechtscolleges en het Rekenhof, met uitzondering van het Arbitragehof;

Deze delegatie omvat :

- 1) het instellen van rechtsgedingen;
  - 2) het verrichten van alle noodzakelijke proceshandelingen;
  - 3) het instellen van rechtsmiddelen tegen vonnissen of arresten, of desgevallend het berusten erin;
- het goedkeuren en betalen van de uitgaven verbonden aan de uitvoering van vonnissen, arresten, dadingen en schulderkenningen.

Ook wordt delegatie voorzien voor het aangaan van dadingen, minnelijke schikkingen en schulderkenningen; terzake geldt de delegatie enkel voor zover de budgettaire weerslag ervan niet meer bedraagt dan 65.000 euro. De andere delegaties gelden ongeacht het bedrag waarop het geschil wordt gewaardeerd of het bedrag van de uitgave.

Overeenkomstig een wettelijke bepaling terzake voorziet artikel 15, §2, dat de beslissing met betrekking tot de dagvaarding van een rekenplichtige voor het Rekenhof enkel kan worden genomen door de minister en niet aan het hoofd van het departement kan gedelegeerd worden.

MOGELIJKHEID TOT HET INSTELLEN VAN BEPERKINGEN OP DE ALGEMENE DELEGATIE AAN HET HOOFD VAN HET DEPARTEMENT (artikel 16)

Artikel 16 voorziet een basis om met betrekking tot de in het besluit bedoelde aangelegenheden, beperkingen te voorzien op de algemene delegatie aan het hoofd van het departement. Het is de bedoeling dat van deze mogelijkheid, gelet op het door de Vlaamse regering gehuldigde principe om niet tussen te komen in de ambtelijk-technische werking van de administratie, enkel bij uitzondering gebruik wordt gemaakt. De beperkingen kunnen bovendien enkel betrekking hebben op bepaalde (categorieën van) beslissingen waarvoor het aangewezen is dat ze,

gelet op hun omvang, draagwijdte en weerslag, genomen worden door de minister, de Vlaamse regering of een ander orgaan (of persoon).
 In voorkomend geval worden de bedoelde beperkingen, in functie van de betrokken beleidsmaterie, gespecificeerd in het besluit van de Vlaamse regering dat de betrokken beleidsmaterie regelt (bv. Vlaams personeelsstatuut, uitvoeringsbesluiten, comptabiliteitsdecreet, gebeurlijke besluiten inzake centrale/decentrale horizontale dienstverlening, ...).

SPECIFIEKE EN AANVULLENDE DELEGATIES (artikelen 17 en 18)

Artikel 17, §1, voorziet de mogelijkheid om aan het hoofd van een departement, naast de delegaties voor de in het besluit vermelde aangelegenheden, nog specifieke delegaties te verlenen voor andere aangelegenheden. Dit betreft dan bv. aangelegenheden die ingevolge hun aard niet in voorliggend algemeen besluit zijn opgenomen (bv. beslissingen inzake taken van beleidsuitvoering, die in beginsel niet of slechts bij uitzondering aan een departement worden toevertrouwd).

Artikel 17, §2, voorziet de mogelijkheid om aan het hoofd van een departement aanvullende delegaties te verlenen betreffende de in voorliggend besluit vermelde aangelegenheden. Dit betreft dan inzonderheid delegaties die ertoe strekken de in het besluit vastgelegde (maximum)bedragen te verhogen (cf. de delegaties inzake de gunning en de uitvoering van overheidsopdrachten).

Artikel 18, bepaalt dat de bedoelde specifieke en aanvullende delegaties kunnen worden verleend door middel van een besluit van de Vlaamse regering inzake de betrokken beleidsmaterie of een ministerieel besluit. In geval wordt geopteerd voor een ministerieel besluit dient er rekening mee te worden gehouden dat de minister uiteraard enkel bijkomende delegaties kan verlenen betreffende aangelegenheden die door de Vlaamse regering aan de ministers zijn gedelegeerd (via het reeds supra vermelde besluit tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de regering, of een andere algemene of sectorspecifieke regeling). De bedoelde ministeriële (delegatie)besluiten dienen te worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, omwille van de transparantie en de rechtszekerheid.

SUBDELEGATIES (artikelen 19 en 20)

Artikel 19 voorziet de mogelijkheid voor het hoofd van het departement om een deel van de gedelegeerde aangelegenheden te subdelegeren aan personeelsleden, tot op het meest functionele niveau. Ten aanzien van deze mogelijkheid tot subdelegatie kunnen wel beperkingen worden gesteld, via de in artikel 22, §2, bedoelde besluiten en managementcontracten.

Artikel 20 bepaalt dat gebeurlijke subdelegaties moeten worden vastgelegd in een (in het Belgisch Staatsblad te publiceren) besluit, waarvan afschrift ter kennisgeving wordt bezorgd aan de minister.

REGELING BIJ VERVANGING (artikel 21)

Artikel 21 bepaalt dat de verleende delegaties, in voorkomend geval, eveneens worden verleend aan het waarnemend hoofd van het departement of de persoon die het hoofd van het departement vervangt bij tijdelijke afwezigheid of verhindering.

GEBRUIK VAN DELEGATIES EN VERANTWOORDING (artikelen 22 tot en met 26)

De responsabilisering van de administratie, via het toekennen van ruime beslissingsbevoegdheden op operationeel vlak aan het hoofd van het departement, moet gepaard gaan met een verantwoord gebruik van de verleende delegaties, het

verstrekken van informatie dienaangaande, rapportering en het afleggen van verantwoording over dat gebruik.

Artikel 22

- Artikel 22, §1, bepaalt dat het hoofd van het departement, alsook de personeelsleden aan wie subdelegatie wordt verleend, de nodige zorgvuldigheid in acht moeten nemen bij het gebruik van de verleende delegaties. Ofschoon dit evident is, werd het - om het belang ervan uitdrukkelijk te beklemtonen - aangewezen geacht deze bepaling expliciet in het besluit op te nemen.

Deze zorgvuldigheid heeft o.m. betrekking op het in acht nemen van de in artikel 3 bedoelde relevante reglementaire bepalingen, het algemeen belang, en alle andere vereisten die deel uitmaken van een deugdelijk bestuur, zoals bijvoorbeeld de motiveringsplicht.

Deze zorgvuldigheid kan ook inhouden dat, indien het hoofd van het departement of andere personeelsleden aan wie delegaties werden verleend van oordeel zijn dat een beslissing betreffende een bepaalde aangelegenheid, ofschoon zij formeel gedelegeerd is, nog een politieke appreciatie door de minister vergt, zij deze op eigen verzoek met de minister overleggen.

Zorgvuldigheid houdt ook in dat, indien redelijkerwijze mag aangenomen worden dat een beslissing betreffende een bepaalde aangelegenheid, ofschoon zij formeel gedelegeerd is, politiek gevoelig is en het waarschijnlijk is dat de minister er op politiek vlak ter verantwoording voor zal worden geroepen, en vooraf overleg wordt gepleegd met de minister.

- Artikel 22, §2, voorziet (facultatief) de mogelijkheid om formeel nadere regels vast te stellen met betrekking tot het (zorgvuldig en verantwoord) gebruik van de verleende delegaties. Die nadere regels kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op:

- 1) de wijze van prioriteitenstelling, wanneer de budgettaire middelen ontoereikend zijn om aan de aanvragen of behoeften te voldoen;
- 2) een gebeurlijke verplichting die aan het hoofd van het departement kan worden opgelegd om de minister voorafgaandelijk te informeren van bepaalde voorgenomen beslissingen; dit betreft dan inzonderheid beslissingen met een zeer belangrijke weerslag (bv. een beslissing die zou resulteren in de sluiting van een grote onderneming) waarvan aangenomen kan worden dat de minister er op politiek vlak ter verantwoording over zal worden geroepen; in dergelijke gevallen is het aangewezen, zo niet nodig dat het hoofd van het departement de minister voorafgaandelijk informeert, o.m. om te vermijden dat de minister de zaak a posteriori moet vernemen via de media of de betrokkenen;
- 3) de wijze waarop de motiveringsplicht wordt vervuld;
- 4) gebeurlijke beperkingen die gesteld worden aan de mogelijkheid tot subdelegatie.

In voorkomend geval worden die nadere regels vastgesteld in, naar keuze, het besluit betreffende de betrokken beleidsmaterie, een ministerieel besluit of het managementcontract.

Artikel 23

Aansluitend bij artikel 22 en mede ter concretisering daarvan bepaalt artikel 23 dat het hoofd van het departement het systeem van interne controle op adequate wijze organiseert.

Artikel 24

Artikel 24 bepaalt dat het hoofd van het departement ten aanzien van de minister verantwoordelijk is voor het gebruik van de verleende delegaties, ook wat de gebeurlijk gesubdelegeerde aangelegenheden betreft.

Artikel 25

Artikel 25 legt de verplichting tot periodieke verantwoording op, door middel van regelmatige rapportering. Het artikel bepaalt ook aan welke vereisten de in de rapporten verstrekte informatie moet voldoen. Deze rapportering dient uiteraard ook de gesubdelegeerde aangelegenheden te omvatten.

Het komt aan de minister toe om in overleg met het hoofd van departement vast te stellen met welke periodiciteit de rapportering moet gebeuren en, desgewenst, nadere instructies te geven betreffende de rapportering.

Artikel 26

Artikel 26, §1, bepaalt dat de minister op ieder ogenblik, buiten de systematische rapportering, aan het hoofd van het departement verantwoording kan vragen betreffende het gebruik van de delegatie in een bepaalde aangelegenheid.

Artikel 26, §2, voorziet in het recht voor de minister om de verleende delegaties tijdelijk, geheel of gedeeltelijk op te heffen. Een dergelijke tijdelijke opheffing kan enkel bij een (in het Belgisch Staatsblad te publiceren) ministerieel besluit gebeuren. Het ministerieel besluit moet vermelden welke aangelegenheden het voorwerp uitmaken van de opheffing van de delegatie, de tijdsperiode gedurende dewelke de opheffing geldt, en de motivering van de opheffing.

In voorkomend geval worden de beslissingen betreffende de aangelegenheden waarvoor de delegatie tijdelijk werd opgeheven, dan genomen door de minister.

Het is de bedoeling dat dergelijke tijdelijke opheffing van delegaties enkel in uitzonderlijke gevallen kan gebeuren, als een vorm van sanctionering en/of bewarende maatregel, bv. bij kennelijk frauduleus, foutief of onzorgvuldig gebruik van (sommige) delegaties door het hoofd van het departement.

Naast het tijdelijk opheffen van delegaties als een structurele maatregel, zal de minister uiteraard, in individuele gevallen en zo nodig - op grond van zijn hiërarchisch gezag over (het personeel van) het departement - ook kunnen optreden wanneer een zich opdringende beslissing door het hoofd van het departement uitblijft of door het hoofd van het departement een duidelijk onjuiste beslissing werd genomen. In dergelijke gevallen zal de minister in eerste instantie het hoofd van het departement terzake om uitleg vragen of ter verantwoording roepen, met het verzoek respectievelijk de zich opdringende beslissing te nemen of de genomen beslissing te herzien. Bij weigering van het hoofd van het departement zal de minister, op grond van zijn hiërarchisch gezag, desnoods de beslissing zelf kunnen nemen of herzien. Ook hier is het uiteraard de bedoeling dat dit enkel in uiterst uitzonderlijke gevallen gebeurt en dat de beslissing vergezeld is van de concrete motieven waarom in casu werd afgeweken van de geldende delegatieregeling. Bij een voorgenomen herziening, intrekking of opheffing van een beslissing moet bovendien rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat op basis van de initiële beslissing reeds tegenstelbare rechten kunnen zijn verkregen die niet zomaar kunnen worden tenietgedaan.

Terzake werd geen expliciete bepaling in het besluit opgenomen, omdat het in het beginsel zeer uitzonderlijke, incidentele gevallen zal betreffen, en het optreden van de minister inherent is aan zijn hiërarchisch gezag over (het hoofd van) het departement.

INWERKINGTREDINGS-, OVERGANGS-, OPHEFFINGS- EN UITVOERINGSBEPALINGEN (artikelen 27 tot en met 29)

Artikel 27

Er dient rekening mee gehouden dat talrijke algemene of sectorspecifieke regelingen bepalingen bevatten die niet in overeenstemming zijn met de bepalingen van voorliggend besluit (bv. bepalingen waarin gesteld wordt dat de

beslissing betreffende een bepaalde aangelegenheid getroffen wordt door de bevoegde minister).

Omwille van de rechtszekerheid en de transparantie dienen de betrokken bepalingen (zowel in besluiten van de Vlaamse regering, ministeriële besluiten, omzendbrieven als andere vormen van reglementering, richtlijnen en beslissingen) in overeenstemming te worden gebracht met de bepalingen van voorliggend besluit of te worden opgeheven. Artikel 27, eerste lid, bepaalt dat dit gebeurt uiterlijk 3 maanden na de datum van inwerkingtreding van het besluit.

Eveneens omwille van de rechtszekerheid voorziet artikel 27, tweede lid, dat, zolang de betrokken bepalingen van de bedoelde algemene of sectorspecifieke regelingen niet in overeenstemming zijn gebracht met het voorliggende besluit of niet opgeheven zijn, de bepalingen van de algemene of sectorspecifieke regelingen gelden (toepassing van het beginsel "lex specialis generalibus derogat").

Het derde lid van artikel 27 bepaalt dat andersluidende bepalingen, die na de overgangsperiode van 3 maanden nog niet in overeenstemming zouden zijn gebracht met de bepalingen van voorliggend besluit, geacht worden stilzwijgend te zijn opgeheven. Het voorgaande geldt uiteraard niet voor de beperkingen die worden ingesteld op basis van artikel 16 van het besluit.

Artikel 28

Artikel 28 bepaalt dat de leden van de Vlaamse regering, ieder voor zich, belast zijn met de uitvoering van dit besluit.

Dit houdt ook in dat zij de nodige initiatieven nemen voor de tijdige omzetting van de afwijkende regelingen, desgevallend met inbegrip van het voorleggen van ontwerpen tot wijziging van betrokken decretale bepalingen.

Artikel 29

Artikel 29 bepaalt dat de Vlaamse regering de datum vaststelt waarop het besluit in werking treedt. Zodoende kan de Vlaamse regering ten gepaste tijde de geschikte datum voor de inwerkingtreding vaststellen en deze afstemmen op de inwerkingtreding van andere (generieke) regelingen en de oprichting van de nieuwe entiteiten in het kader van het bestuurlijk beleid en de reorganisatie van de Vlaamse administratie.